

sygn. akt VIII U 3045/14

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodnicząca SSO Natalia Barecka

Protokolant st. sekr. sąd. Agnieszka Senger

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2014 roku w Poznaniu

odwołania **L. G.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia 30 maja 2014r. znak (...)

w sprawie **L. G.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o emeryturę przy obniżonym wieku

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu prawo do emerytury przy obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych poczynając od dnia 20 czerwca 2014 roku.

/-/ N. B.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 maja 2014 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43) oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku poz. 1440 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 13.05.2014 r., odmówił **L. G.** prawa do emerytury.

Uzasadniając organ rentowy wskazał na to, że L. G. nie spełnił warunku wieku (art. 24 w/w ustawy) oraz nie legitymuje się posiadaniem na dzień 31.12.1998 r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy wskazał, że na podstawie przedłożonych dokumentów uznał okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...) w ilości 8 lat 4 miesiące i 16 dni przypadające w czasie 16.08.1990 – 15.11.1991 oraz 26.11.1991 – 31.12.1998. Do okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach Zakład nie zaliczył natomiast okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) – Zakład (...) w okresie od 05.01.1977 do 15.08.1990 albowiem wnioskodawca nie przedłożył świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach na w/wym. okres. Z przedłożonych do akt emerytalnych oraz kapitału początkowego dokumentów tj. świadectwa pracy z dnia 16 sierpnia 1990 r. oraz karty wynagrodzenia za 1986 rok wynikają stanowiska ślusarz – spawacz oraz ślusarz. Zdaniem organu rentowego dokumenty te nie określają szczegółowo charakteru pracy tj. czy była to praca spawacza elektrycznego czy gazowego oraz od kiedy faktycznie była wykonywana na stanowisku spawacza

stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jednocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że odwołujący legitymuje się na dzień 01.01.1999 r. 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym /decyzja w aktach ZUS/.

L. G. w dniu 17 czerwca 2014 r., w formie i terminie przewidzianym prawem, odwołał się od powyższej decyzji.

Uzasadniając wskazał, iż od 5 stycznia 1977 r. do nadal jest zatrudniony w Zakładzie (...) w C., który w swej strukturze organizacyjnej posiadał Ośrodek (...), w którym to Ośrodku został zatrudniony jako ślusarz. Odwołujący wskazał, że od dnia 1 stycznia 1983 r. zmieniono mu zakres jego obowiązków i wykonywał pracę spawacza. W 1986 roku decyzją Wojewody nastąpiła reorganizacja Zakładu i od dnia 1 stycznia 1987 r. Ośrodek (...) został odłączony od Zakładu (...) w C. i przekształcony w (...) Przedsiębiorstwo (...) w P. ul. (...). Odwołujący zaznaczył, iż mimo tej reorganizacji nadal pracował jako spawacz a profil produkcyjny się nie zmienił. Nadto podniósł, że rozwiązując umowę o pracę w sierpniu 1990 roku nie myślał, że będzie mu niezbędne świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, nadto dział kadr również go nie poinformował o tym, że może domagać się takiego świadectwa. Po latach dopiero zauważył, że w świadectwie pracy widnieje błędny zapis ślusarz – spawacz. Odwołujący podniósł również, że (...) Przedsiębiorstwo (...) w P. ogłosiło upadłość i nie ma możliwości otrzymania potwierdzenia, że pracował w nim jako spawacz. / vide odwołanie k. 2 – 5 akt/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. w odpowiedzi na odwołanie, przytoczył argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji oraz wniósł o jego oddalenie. /vide odpowiedź na odwołanie k. 6-8 akt/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

L. G. urodził się w dniu (...), a zatem wiek 60 lat ukończył z dniem 20 czerwca 2014 r. W dniu 24 czerwca 1972 r. odwołujący ukończył (...) Szkołę Zawodową we W. w zawodzie ślusarz mechanik.

dowód: bezsporne, wniosek o emeryturę (k. 1 akt emerytalnych odwołującego), odpis świadectwa ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej z dnia 24 czerwca 1972 r. (w aktach osobowych odwołującego – k. 25 akt)

Składając w dniu 30 czerwca 2003 r. wniosek o ustalenie kapitału początkowego odwołujący przedłożył m.in.:

- świadectwo pracy z dnia 16 sierpnia 1990 r. wystawione przez (...) Przedsiębiorstwo (...) w P. w treści którego wskazano, że odwołujący był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. Zakład Produkcyjny nr (...) w C. w okresie od dnia 5 stycznia 1977 r. do dnia 15 sierpnia 1990 r. i wykonywał prace na stanowisku ślusarza oraz ślusarza – spawacza,

- zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu sporządzone w dniu 2 marca 2005 r. przez Przedsiębiorstwo Usługowe ARCHIWUM (...) spółka cywilna na podstawie akt po (...) Przedsiębiorstwie (...) w P., w treści którego wskazano, że odwołujący był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. Zakład Produkcyjny nr (...) w C. w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od dnia 5 stycznia 1977 r. do dnia 15 sierpnia 1990 r. i wykonywał prace na stanowisku ślusarza oraz ślusarza – spawacza,

- kartę wynagrodzeń za rok 1986, obejmującą dane dotyczące uposażenia stałego odwołującego oraz wypłat jednorazowych, w treści której wskazano, że odwołujący był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku ślusarza,

- kartę zasiłkową, w treści której wskazano, że odwołujący pobierał zasiłek w okresie 2 – 4 stycznia 1990 r.

Decyzją z dnia 31 marca 2006 r. organ rentowy ustalił kapitał początkowy L. G. na dzień 1 stycznia 1999 r. Organ rentowy uwzględnił 29 lat 3 miesiące i 7 dni okresów składkowych oraz 10 dni okresów nieskładkowych.

dowód : bezsporne, akta kapitału początkowego odwołującego

W dniu 13 maja 2014 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury i to z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Po analizie zgromadzonych dokumentów, decyzją z dnia 30 maja 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. odmówił prawa do emerytury. W ocenie organu rentowego odwołujący nie legitymuje się wymaganym na dzień 01.01.1999 r. 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach szczególnych. Zdaniem organu rentowego z przedłożonych dokumentów do akt emerytalnych oraz kapitału początkowego tj. świadectwa pracy z dnia 16 sierpnia 1990 r. oraz karty wynagrodzenia za 1986 rok wynikają stanowiska ślusarz – spawacz oraz ślusarz. Dokumenty te nie określają szczegółowo charakteru pracy tj. czy była to praca spawacza elektrycznego czy gazowego oraz kiedy faktycznie była wykonywana na stanowisku spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

dowód : bezsporne, akta emerytalne odwołującego oraz akta kapitału początkowego

W dniu 5 stycznia 1977 r. została zawarta umowa o pracę pomiędzy odwołującym a Zakładem (...) w C. Gospodarstwo (...) na 7 dniowy okres próbny a po jego upływie na czas nieograniczony. W oparciu o powyższą umowę powierzono mu obowiązki ślusarza w D. Głównego Mechanika, określając wymiar czasu pracy na 46 godzin.

W treści podania o przyjęcie do pracy z dnia 29 grudnia 1976 r. kierowanym do Dyrekcji Zakładu (...) w C. odwołujący wniósł o zatrudnienie go na stanowisku ślusarza. Nadto w treści skierowania wystawionego przez Urząd Miasta i Gminy S. w dniu 4 stycznia 1977 r. wskazano, że kieruje się go do pracy do Zakładu (...) w C. na wolne miejsce ślusarza. W kolejnych angażach wskazywano, że odwołujący zatrudniony jest na stanowisku ślusarza, po czym ślusarza – spawacza. Od maja 1979 roku powierzono mu obowiązki brygadzysty pracującego w D. M. - Energetycznym. Do jego obowiązków doszło prowadzenie brygady złożonej z 3 – 5 pacjentów, za co od lipca 1979 roku otrzymywał dodatek brygadzystowski.

Nadto w angażach sprzed 1987 roku wskazywano, że jest zatrudniony w Zakładzie (...) w C. Ośrodek (...), a w kolejnych - że pracuje w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P..

W świadectwie pracy z dnia 16 sierpnia 1990 r. wystawionym przez (...) Przedsiębiorstwo (...) w P. wskazano, że był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. Zakład Produkcyjny nr (...) w C. w okresie od dnia 5 stycznia 1977 r. do dnia 15 sierpnia 1990 r. i wykonywał prace na stanowisku ślusarza oraz ślusarza – spawacza.

Dodatkowo odwołujący miał zawartą umowę o pracę z Zakładem (...) w C. na stanowisko pracownika obsługi hydroforni. W okresie 20.03.1978 – 31.12.1981 pracę w kotłowni wykonywał w ilości 50 godzin miesięcznie, a w roku 1982 w ramach ¼ etatu.

dowód: dokumenty zgromadzone w aktach osobowych odwołującego (k. 25 akt), świadectwo pracy z dnia 10.10.2011 (k. 29 akt kapitałowych)

W okresie 14.10.1972 – 21.12.1976 odwołujący pracował w Kombinacie (...) N. w ramach umowy rządowej z dnia 25 maja 1971 r. zawartej pomiędzy NRD i PRL. W tym czasie L. G. zdobył uprawnienia spawacza, które zostały potwierdzone wystawioną w dniu 17 listopada 1976 r. książeczką spawacza nr (...), wydaną przez Centralny Instytut ds. (...) Spawalniczej Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

dowód: książka spawacza – tłumaczenie z języka niemieckiego (k.26- 27 akt), zaświadczenie Kombinat (...) (k. 5 – 6 akt kapitałowych)

Pracodawcą odwołującego początkowo był Zakład (...) w C. Gospodarstwo (...). W wyniku reorganizacji - z dniem 1 stycznia 1987 r. – powstało (...) Przedsiębiorstwo (...) w P. (który kontynuował działalność Ośrodka (...)). Akta osobowe pracowników Gospodarstwa po reorganizacji zostały przekazane do Przedsiębiorstwa (...), a po jego likwidacji – do Przedsiębiorstwa Usługowego ARCHIWUM (...).

Gospodarstwo (...) było zakładem produkcyjnym, w którym pracowali, obok pracowników stałych, pacjenci Zakładu (...) w C.. Na terenie zakładu znajdowała się m.in. stolarnia, tokarnia, warsztat główny remontowo – budowlany, warsztat mechaniczny. Początkowo w Gospodarstwie zajmowano się produkcją opakowań z drewna, a warsztat ślusarski – dział Głównego Mechanika zajmował się utrzymaniem ruchu, konserwacją. W dziale Głównego Mechanika były stanowiska przeznaczone dla ślusarzy oraz ślusarzy – spawaczy. Od roku 1983 działalność produkcyjną rozszerzono na warsztat – początkowo produkowano tam jedynie wiaty, a od 1987 roku przyjmowano zlecenia na spawanie kotłowni, wymienników ciepła, balustrad, płotów.

W początkowym okresie zatrudnienia odwołujący pracował w warsztacie mechanicznym i wykonywał prace ślusarza, a następnie został przeniesiony do pracy na warsztacie głównym, gdzie powierzono mu prace ślusarza – spawacza. W tym czasie w Gospodarstwie było jedno stanowisko spawacza, obsadzone przez innego pracownika.

Od dnia 1 stycznia 1983 r. – w związku z odejściem jedyne go spawacza – odwołujący pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz. Nie był kierowany do innej pracy, w szczególności nie wykonywał czynności ślusarskich, zajmował się wyłącznie spawaniem balustrad, wiat, kotłowni, wymienników ciepła. Przygotowaniem elementów do spawania, w tym ich zestawieniem zajmowali się pomagający w Gospodarstwie pacjenci tworzący brygadę spawalniczą. Odwołujący otrzymywał mleko, a także dodatek pieniężny z tytułu wykonywania pracy na stanowisku spawacza, miał też sort mundurowy przewidziany dla spawaczy, inny niż ślusarzy.

W okresie od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 15 sierpnia 1990 r. odwołujący w ramach etatu nie wykonywał żadnych innych czynności aniżeli prace spawalnicze. Zdarzało się natomiast, że w niedziele czy też dni świąteczne odwołujący pomagał w obsłudze kotłowni (w szczególności w zimie) albowiem posiadał uprawnienia pracownik dozoru energetycznego w zakresie urządzeń – kotły parowe i wodne, urządzenia odpylające.

dowód : zeznania świadka M. S. (k. 28-28v akt), zeznania świadka C. K. (k.28 v akt), zeznania odwołującego (k 28v - 29 akt).

Razem z odwołującym w Zakładzie (...) w C. a od 1987 roku w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. pracowali M. S. oraz C. K..

M. S. zatrudniony był w tym zakładzie pracy w okresie od dnia 1 sierpnia 1978 r. do dnia 30 czerwca 1988 r. kolejno na stanowiskach mistrza warsztatu mechanicznego, starszego majstra warsztatu mechanicznego, p.o. głównego mechanika. Świadek zajmował się utrzymaniem ruchu całego zakładu, a od 1983 roku nadzorował produkcję w warsztacie (głównie spawalniczą w zakresie balustrad i wiat). Świadek był bezpośrednim przełożonym odwołującego.

C. K. był zatrudniony w okresie od dnia 2 marca 1981 r. do dnia 31 marca 1987 r. i to na stanowisku tokarza.

dowód: akta osobowe i zeznania świadków S. i K. (k. 25, 28 akt)

Na zasadzie porozumienia stron i zakładów pracy odwołujący przeszedł z dniem 16 sierpnia 1990 r. z (...) Przedsiębiorstwa (...) do Zakładu (...) w C.. Powierzono mu tam stanowisko palacza w kotłowni parowej w pełnym wymiarze czasu pracy, którą świadczył do dnia wyrokowania.

dowód: dokumenty zgromadzone na k. 25 akt (świadectwo pracy z dnia 30 marca 1987 r. w aktach świadka C. K.), zeznania świadka C. K. (k.28 v akt), zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu ZUS Rp-7 (w aktach kapitałowych), zaświadczenie oraz świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (k. 15 – 17 w aktach emerytalnych)

Odwołujący przystąpił do OFE ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (bezsporne).

W okresie od dnia 2 stycznia 1990 r. do dnia 4 stycznia 1990 r. odwołujący pobierał zasiłek chorobowy.

dowód: karta zasiłkowa w aktach kapitału początkowego, wniosek o przyznanie emerytury

Odwołujący nie korzystał dotąd z urlopów bezpłatnych, nie miał nieusprawiedliwionych nieobecności.

dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 2 marca 2005 r. przez Przedsiębiorstwo Usługowe ARCHIWUM (...) spółka cywilna

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie załączonych do akt dokumentów oraz akt ZUS jak i zeznań odwołującego oraz przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków.

Oceniając powyższy stan faktyczny Sąd uznał za wiarygodne w całości dokumenty zawarte w aktach pozwanego organu rentowego albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie. Ponieważ nie były one kwestionowane przez żadną ze stron postępowania nie wzbudziły wątpliwości Sądu co do ich autentyczności bądź prawdziwości zawartych w nich twierdzeń, nie było więc podstaw, by odmówić im wiary. W szczególności skład orzekający uznał za w pełni wiarygodne dokumenty zgromadzone w aktach osobowych odwołującego.

Sąd ustalając stan faktyczny dał wiarę zeznaniom świadków M. S. oraz C. K., ponieważ były one logiczne, spójne, korespondowały z zebranych materiałem w sprawie i zasadami doświadczenia życiowego.

Świadkowie zeznali, że odwołujący pracował w Zakładzie (...) w C., po czym a od 1987 roku w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P.. Nadto świadkowie potwierdzili, że w okresie od dnia 1 stycznia 1983 r. do momentu kiedy oni byli w tym zakładzie zatrudnieni (a zatem do dnia 30 czerwca 1988 r. w przypadku M. S., a do końca marca 1987 roku C. K.) odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w szczególnych warunkach jako spawacz. Podkreślenia wymaga, że przesłuchani w sprawie świadkowie – będący współpracownikami odwołującego a jeden nawet jego bezpośrednim przełożonym - opisali środowisko pracy odwołującego, jak i przedmiot działalności pracodawcy. Sąd nie dopatrzył się okoliczności przemawiających za tym, aby przyjąć, że świadkowie chcąc zeznać na korzyść odwołującego podawali nieprawdę.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że zeznania przesłuchanych w sprawie świadków przyczyniły się do wyjaśnienia istotnych okoliczności w sprawie.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania odwołującego, które tworzyły zwartą i logiczną całość oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, w tym z dokumentami oraz zeznaniami przesłuchanych świadków. Odwołujący w sposób przekonujący i rzeczowy wyjaśnił na czym polegała jego praca jako spawacza. Stąd też Sąd przyznał przymiot wiarygodności zeznaniom odwołującego w zakresie w jakim zeznał że, od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia ustania zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. (tj. do dnia 15 sierpnia 1990 r.) wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace spawacza. Mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał, nie sposób uznać, iż po odejściu z zakładu pracy M. S. oraz C. K. charakter dotychczas wykonywanej przez odwołującego pracy uległ zmianie i przestał on wykonywać prace spawacza w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd ustalając stan faktyczny oparł się również na aktach osobowych odwołującego.

W ocenie Sądu zebrany materiał dowodowy pozwalał na ustalenie wszelkich, istotnych okoliczności w sprawie, nie wymagał uzupełnienia, czego również żadna ze stron się nie domagała.

Sąd zważył co następuje:

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie tego, czy odwołującemu przysługuje prawo do biegania się o emeryturę w obniżonym wieku z uwagi na pracę w warunkach szczególnych.

Przyznawanie emerytur dla osób urodzonych, tak jak odwołujący po 31.12.1948 r. reguluje art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2013.1440). Zgodnie z tym przepisem ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. i będącym pracownikami zatrudnionymi w

szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3 u.e.r., jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) na dzień 1 stycznia 1999 roku – osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 dla mężczyzn,
- 2) na dzień 1 stycznia 1999 roku mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z przepisem art. 32 ust. 2 za pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach uważa się pracownika zatrudnionego przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Szczegółowe warunki przyznania prawa do wcześniejszej emerytury określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. nr 8, poz. 43 ze zm.), które zachowuje moc obowiązującą również pod rządami ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie zatem z § 1 ust. 1 cyt. rozporządzenia - rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami".

Bezsporne w niniejszej sprawie było, iż:

1. odwołujący w dniu 20 czerwca 2014 r. ukończył 60 lat,
2. odwołujący przystąpił do OFE ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa,
3. na dzień 01.01.1999 r. posiada okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat.

Sporne zaś w niniejszej sprawie pozostawało to, czy odwołujący - na dzień 1.01.1999 r. - legitymował się 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy zaliczył do stażu pracy w tych warunkach okres jego zatrudnienia w Zakładzie (...) w C. na stanowisku palacza w wymiarze 8 lat 4 miesięcy i 16 dni tj. okres od dnia 16 sierpnia 1990 r. do dnia 15 listopada 1991 r. oraz okres od dnia 26 listopada 1991 r. do dnia 31 grudnia 1998 r.

W myśl § 2 ust. 2 rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Jednakże z ugruntowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, iż w sądowym postępowaniu odwoławczym nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu przed organem rentowym i możliwe jest ustalenie okresów pracy w szczególnych warunkach również w oparciu o inne dowody niż zaświadczenia z zakładów pracy (uchwała SN z 21 września 1984r., sygn. III UZP 48/84, Lex 14630 oraz uchwała SN z 10 marca 1984r., sygn. III UZP 6/84, Lex 14625).

Dlatego też Sąd mógł oprzeć swoje rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie na wynikach postępowania dowodowego z innych dokumentów, z zeznań świadków oraz z zeznań odwołującego, tym bardziej, że pozwany w toku postępowania nie zakwestionował zeznań świadków ani odwołującego, ani nie przedłożył dowodów przeciwnych.

W dalszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 184 ust. 1 pkt 1 u.e.r. zatrudnienie w szczególnych warunkach czy w szczególnym charakterze ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lutego 2002 r., III ZP 30/01 (OSNP 2002 nr 10, poz. 243) wskazał jako nadal stosowane „przepisy dotychczasowe” tylko niektóre przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.; dalej: rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.), wyłączając dalsze obowiązywanie tych, które zawierały upoważnienie dla ministrów, kierowników urzędów centralnych i centralnych związków spółdzielczych do ustalenia wykazu stanowisk pracy w podległych im zakładach pracy. Stwierdził, że odesłanie do wykazów obejmujących świadczenie pracy w warunkach szczególnych nie obejmuje przepisów kompetencyjnych § 1 ust. 2-3 rozporządzenia. To pozwala na wniosek, że ustanowione przed dniem wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach przepisy, o których mowa w odesłaniu, to tylko przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., a wśród nich § 2 ust. 1 stanowiący, iż okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, § 4-8a określające wiek emerytalny i staż wymagany od pracowników wykonujących prace wyszczególnione w wykazach A i B stanowiących załącznik do rozporządzenia oraz właśnie te wykazy. Wykazy resortowe mają zatem charakter informacyjny, techniczno-porządkujący, uściślający. Taki wykaz resortowy ułatwia identyfikację określonego stanowiska pracy jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach - w szczególności, jeśli w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. nie wymienia się konkretnych stanowisk, lecz operuje się pojęciem ogólnym. Innymi słowy, zarządzenia resortowe mogą mieć znaczenie jedynie w sferze dowodowej.

W tym miejscu należy wskazać, że w wykazie A Dział XIV pod poz. 12 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. wymienione są prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym. Z kolei w dziale XIV poz. 1 mowa jest o pracach palaczy i rusztowych wykonujących prace palaczy kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego. Dodatkowo poszczególne stanowiska kwalifikowane do pracy w warunkach szczególnych – w odniesieniu do pracodawcy odwołującego - zostały wymienione w załączniku nr 1 zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 lipca 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej (Dz. Urz. MZ nr 8 poz. 40), i tak w dziale XIII pkt 1 ppkt 1 stanowisko palacz, a pkt 12 ppkt 1 i 2 spawacz elektryczny, spawacz gazowy.

Zdaniem Sądu, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w tym dowodu z zeznań świadków M. S. oraz C. K., można w sposób nie budzący wątpliwości stwierdzić, że L. G. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach w okresie od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 15 sierpnia 1990 r. jako spawacz będąc zatrudnionym najpierw w Gospodarstwie (...), po czym w (...) Przedsiębiorstwie (...). Świadczenie przesłuchani w niniejszej sprawie bezspornie potwierdzili charakter prowadzonej przez zakład pracy działalności oraz warunki w jakich świadczona była praca przez odwołującego. Świadczenie wskazali, że po odejściu - na początku 1983 roku - zatrudnionego w zakładzie pracy spawacza, odwołującemu powierzono jego stanowisko, czyli właśnie etat spawacza. Nadto świadkowie zeznali, że odwołujący wykonywał wyłącznie czynności spawalnicze zajmując się głównie spawaniem balustrad, wiat, kotłowni, wymienników ciepła. Nadto świadkowie zeznali, że odwołujący był jedynym w zakładzie pracy spawaczem a oprócz niego byli zatrudnieni ślusarze – spawacze, którzy zajmowali się utrzymaniem ruchu. Odwołujący pracując jako spawacz był również brygadystą i kierował brygadą złożoną z pacjentów, którzy przygotowywali mu elementy do spawania.

Z uwagi na powyższe zasadne okazało się zaliczenie okresu zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1983 r. w Zakładzie (...) w C. Gospodarstwie (...), a od dnia 1 stycznia 1987 r. do dnia 15 sierpnia 1990 r. w P. Przedsiębiorstwie (...) w P., kiedy to L. G. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz. Po uwzględnieniu tego okresu można stwierdzić, że został spełniony ostatni z ustawowych wymogów tj. 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Termin początkowy powstania prawa do emerytury reguluje przepis art. 129 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach który stanowi, iż świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych

świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Odwołujący osiągnął wiek emerytalny w dniu 20 czerwca 2014 r., stąd mimo złożenia wniosku o sporne świadczenie w dniu 13 maja 2014 r., prawo do emerytury nabył dopiero od dnia 20 czerwca 2014 r.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał L. G. prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach w sposób wskazany w sentencji wyroku.

/ N. B.